

Västerbottensteatern AB
Att: Malin Lundqvist
malin.lundqvist@vasterbottensteatern.se
TORGGATAN 7
931 29 SKELLEFTEÅ

Beslut om stöd för Regionala utvecklingsmedel, RUM

Stödmottagare: Västerbottensteatern AB
Org. nr: 556214-5184
Projektnamn: Mäns våld mot kvinnor börjar med killars våld mot tjejer
Ärende id: 20370422
Diarienummer: REGAC - 363 - 2024

Beslut om stöd

Västerbottensteatern AB beviljas **350 000** kr, dock högst **50,00 %** av godkända kostnader uppgående till 700 000 kr för projektet Mäns våld mot kvinnor börjar med killars våld mot tjejer för projektperioden 2025-01-01 - 2026-03-31.

Beslutet har fattats med stöd av den regionala kulturplanen 2024–2027 och i enlighet med Region Västerbottens riktlinjer för beredning och beslut om Regionala utvecklingsmedel. Medel disponeras ur **Regionala utvecklingsmedel. RUM.**

Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i mycket hög grad till prioritetshöjande aspekten Positiva hållbarhetseffekter och i hög grad till prioritetshöjande aspekterna Sammanhållen region. Projektet följer även intentionerna i RUS-prioritering 5: Västerbotten - en hälsofrämjande region samt delprioritering 5.3 Hälsosamma arbets- och verksamhetsmiljöer.

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1 Villkor för projektverksamhet Regionala utvecklingsmedel, RUM.

Beslutet kan överklagas enligt 40 § i Förvaltningslag (2017:900). Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten. Överklagande sker genom skriftlig handling, som skall ha inkommit till Region Västerbotten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:
Beslutet har fattats med stöd av den regionala kulturplanen 2024–2027 och i enlighet med Region Västerbottens riktlinjer för beredning och beslut om Regionala utvecklingsmedel. Medel disponeras ur Regionala utvecklingsmedel. RUM.

Projektet bidrar till att utjämna skillnaden i fråga om tillgång till kultur för barn och unga samt till att öka kunskapen om sambandet mellan kultur och hälsa, vidare är ambitionen

om närvaro i 7 av länets kommuner angelägen. Projektets metodutvecklande del är särskilt intressant i kombination med den tänkta efterlevnaden av projektets resultat genom integrering av hela, eller delar av metoden.

Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i mycket hög grad till prioritetshöjande aspekten Positiva hållbarhetseffekter och i hög grad till prioritetshöjande aspekterna Sammanhållen region. Projektet följer även intentionerna i RUS-prioritering 5: Västerbotten - en hälsofrämjande region samt delprioritering 5.3 Hälsosamma arbets- och verksamhetsmiljöer.

Projektperiod

2025-01-01 - 2026-03-31

Projektbeskrivning

Syfte: Projektet stärker målet i Västerbottens Regionala utvecklingsstrategi om en levande plats 2023 och Agenda 2030. Primärt kommer projektet att stärka målen 3, God hälsa och välbefinnande, 4. God utbildning för alla, 5 Jämställdhet, 11 Hållbara städer och samhällen och 16 Fredliga och inkluderande samhällen, men effekten av projektet kan på lång sikt också att inverka på uppfyllelsen av fler mål i Agenda 2030. Några av de indikatorer som projektet kommer att ha en direkt inverkan på är psykiskt välbefinnande bland skolelever, utsatthet för mobbning, sexuella trakasserier och sexualbrott, kränkande bemötande och känsla av trygghet där man lever och bor.

Projektet utgör en pusselbit i det nödvändiga arbetet att skapa förutsättningar för unga i regionen att växa upp med kunskap och redskap att bli medborgare som skapar ett samhälle fritt från våld.

Vi lever i en samtid där närvaron av våld, inte minst bland unga, tar allt större plats. Det finns två ytterligheter: dels ett samhälle där våldet tar sig alltmer extrema former och kliver allt lägre ner i åldrarna, dels ett samhälle som sitter på större kunskap än tidigare rörande vilka orsaker som ligger bakom och som vägrar normalisera våldet. Problemet är att mängden effektiva insatser inte står i paritet med den ökade insikten och det vill projektet vara med och ändra på! I Sverige idag finns en traditionell form för att beskriva våld mot kvinnor och våld i nära relationer med statistik. Att den statistiken finns är en bra grund att utgå från, men det finns också en problematik i den statistiska rapporteringen som projektet vill adressera och arbeta med; nämligen den att våldet tar sig fler uttryck än bara det fysiska.

De anmälningar om våld som görs idag rör oftast just fysiskt våld och därför finns det ett enormt mörkertal kring det psykiska våld som också sker. För att kunna komma närmare ett samhälle fritt från våld behöver vi prata om våld utifrån flera aspekter och vi behöver börja dessa samtal tidigt! I samtalet kring våld och hur det påverkar oss finns en väl upptrampad narrativ stig som målar en tämligen dyster bild av vår samtid. Sökanden vill inte på något sätt förminska allvaret i frågan, tvärtom - men sökanden vill också lyfta något den ser som centralt för vägen framåt, nämligen hopp! Sökanden tror också att den mest givande diskussionen kring våld utgår från ett makt- och genusperspektiv.

Analysföretaget Kairos rapporterar, i den longitudinella studien Läget i landet - tecken i tiden 2023, en förändring i antalet svenskar som upplever livet som meningslöst från 6% år 2003 till 24% år 2023. Resultatet som presenteras är minst sagt bekymrande. Orsakerna till den stora ökningen av andelen kan vara många. Projektet avser undersöka ifall det ökade våldet kan vara en bidragande orsak, erbjuda vägar till andra förhållningssätt. Sökanden vill också poängtera vikten av att förmedla hopp för att nå en förändring till det bättre.

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

Projektet, som är en pilot som inte tidigare är prövad, kombinerar Unghästens pedagogiska metod Trygga klassrum (fråga, lyssna, agera) med ett insamlade av erfarenheter från unga i länet på temat våld. Till detta sker även ett förberedelsearbete för en teaterföreställning genom metoden devising, vilket innebär att teaterföreställningen utformas under repetitionerna. Kombinationen av de olika metoderna skapar en synergi där unga i länet ges redskap att lösa konflikter på ett sådant sätt att de inte bidrar till ökat våld.

Sökandens utgångspunkt i projektet kommer att vara de tre förändringsprinciperna mot våld, där fokus ägnas åt åskådarrollen, att träna sig att gå från att vara passiv till aktiv åskådare genom forumteater som metod.

I projektet kommer eleverna i 36 klasser i länet få samtal med projektets pedagog som åskådliggör ämnet våld. Utifrån samtalen utformas ett pedagogiskt för- och efterarbete till den kommande föreställningen om våld, som har sin grund i de frågor som väcks i samtalen om våld med unga runtom i länet. Det kommer även, utifrån det insamlade materialet, arbetas fram ett handledningsmaterial för skolor på temat våld, särskilt riktat till målgruppen. Projektets aktiviteter sker i sju av länets kommuner, men resultatet kan få en spridning även i övriga kommuner.

När skolor i Västerbottens län har fått erbjudandet om att vara med i detta projekt och tackat JA så skickas handledningsmaterialet ut till skolan/klassen. UngHästens pedagoger fungerar som bollplank kring materialet och träffar mentorerna/klasslärarna både före och efter arbetspasset med eleverna.

En avgörande faktor i våldsförebyggande arbete som syftar till ökad jämställdhet är att kritiskt granska maskulina och feminina normer i samhället. Särskild vikt kommer att läggas vid destruktiva normer kring maskulinitet, då det är en erkänd riskfaktor för ökat våld. Att bryta dessa normer är en angelägenhet för alla. För att få till stånd en förändring krävs en förståelse ur ett större perspektiv om hur både män och kvinnor bidrar till och upprätthåller våld på olika sätt. Därför behöver våldsförebyggande insatser vända sig till alla oavsett kön.

Projektmål/Delmål:

- Eleverna ska känna att vad de gör och säger har stor betydelse
- Nå ut till så många elever i Västerbottens län som möjligt inom ramen för projektet
- Skapa trygga rum med goda förutsättningar för uppriktiga samtal kring våld och dess effekter.

- På ett tryggt och engagerande sätt levandegöra våldets olika effekter och aspekter genom forumteater, med utgångspunkt i elevernas egna tankar och erfarenheter.
- Diskutera ämnet våld utifrån hur det presenteras i våldspyramiden, där särskilt fokus kommer att ligga på de två nedersta delarna (milda och ofta förekommande typer av våld) av pyramiden.
- Adressera olika typer av utmaningar kopplade till tillskrivet/upplevt kön relaterat till våld utifrån en samtalsgrund präglad av trygghet och generositet.

Att barnrättsperspektivet är genomgående i projektet ser vi både som ett ansvar och en självklarhet. I barnkonventionens 19:e artikel kan man läsa att: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp. Projektet kommer genom de olika aktiviteterna att ge barnen och eleverna kunskaper om deras rättigheter och vad som räknas som våld.

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:
Några långsiktiga mål med projektet är:

- Att minska våldets förekomst.
- Att den ökade kunskapen hos eleverna om våldets olika uttryck och former leder till större mod och möjligheter att förhindra det.
- Att eleverna ska kunna förstå och analysera normer utifrån ett genusperspektiv och hur de hänger ihop med våld, för att på så sätt kunna: identifiera, förstå och förändra egna beteenden som kan bidra till våld på olika sätt.
- Att förmedla hopp till den som är utsatt att det finns hjälp att få och att ingen är ensam i sina upplevelser.
- Att eleverna närmar sig en förståelse av våld som en del av en maktstruktur på ett samhällsligt plan, där: kön, ekonomisk- och social status, utbildning, med mera potentiellt kan bidra till våld på olika sätt.
- Att kritiskt granska och förstå hur media på olika sätt skapar och definierar narrativet kring våld.
- Att rusta eleverna till att bli aktiva åskådare med kunskap att identifiera och makt att stoppa våldet.
- Att analysera och förstå hur kulturellt betingade attityder och uttryck för våld relaterar till samhället och individen och hur den kunskapen kan leda till ökad integration och minskat våld.

Indikatorer:

Namn	Värde	Måttenhet	Kommentar
Antal framtagna kunskapsunderlag, strategier och program.	1	Stycken	Skapa ett handledningsmaterial för skolor på temat våld.

Tid- och aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
Mäns våld mot kvinnor börjar med killars våld mot tjejer	Vi lever i en samtid där närvaron av våld, inte minst bland unga, tar allt större plats. I Västerbottensteatern UngHästens projekt Mäns våld mot kvinnor börjar med killars våld mot tjejer jobbar vi med skolklasser i sju kommuner i länet. Syftet är att skapa förutsättningar för unga i regionen att växa upp med kunskap och redskap att bli medborgare som skapar ett samhälle fritt från våld. I enlighet med jämställdhetsmyndighetens ambition och rekommendationer från relevant samtida forskning utgår projektet från modellen Tidiga förebyggande insatser. Det handlar om att i tidig ålder diskutera och förstå effekterna av våld. Genom att kritiskt analysera och diskutera destruktiva normer som ligger till grund för olika typer av våld, tror vi att man kan begreppsliggöra våldet och utifrån den erfarenheten och kunskapen erbjuda de unga som deltar i projektet andra, mer hållbara alternativ.	2025-01-01 - 2026-01-31	
Målgruppsanalys	Ta kontakt med skolor i respektive planerad kommun.	2025-01-01 - 2026-01-31	50 000
Planeringsarbete	Utveckla koncept / samtalsstöd till kommande aktivitet på skolor.	2025-01-01 - 2026-01-31	50 000
Genomföra samtalsserie på skolor	Arbeta med 36 klasser i årskurs 6 i följande kommuner: Lycksele, Vilhelmina, Åsele, Robertsfors, Norsjö, Malå och Skellefteå kommer att få erbjudandet att delta i detta projekt. För att nå vårt mål med detta projekt, att minska förekomsten av våld, börjar vi med att skapa ett tryggt klassrum där alla får samma talutrymme och kan göra sin röst hörd utan att känna sig påhoppade. Vi jobbar med en klass åt gången i 2 timmar. Genom samtal och övningar med eleverna bygger vi intresse för ämnet och en relation till eleverna som möjliggör uppriktighet och engagemang. Denna uppriktighet och engagemang ligger sedan till grund för ärliga och lustfyllda samtal kring bland annat: analyser av normer utifrån ett genusperspektiv och hur de hänger ihop med våld, kritiska granskningar hur media/sociala medier på olika sätt skapar och definierar narrativet kring våld, med mera	2025-01-01 - 2026-01-31	530 000
Framtagande av handledningsmaterial	Utifrån koncept och de samtal som genomförts kommer ett handledningsmaterial att tas fram och tillgängliggöras för skolor.	2025-01-01 - 2026-01-31	70 000

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadslag	2024	2025	Totalt
Personal	90 000	440 000	530 000
Resor och logi	0	80 000	80 000
Investeringar, materiel och lokaler	0	10 500	10 500
Schablonkostnader 15%	13 500	66 000	79 500
Summa kostnader	103 500	596 500	700 000
Summa faktiska kostnader	103 500	596 500	700 000
Summa totala kostnader	103 500	596 500	700 000

Finansiering

Finansiär	2024	2025	Totalt
Offentlig kontantfinansiering			
Västerbottensteatern AB	51 750	298 250	350 000
Total offentlig kontantfinansiering	51 750	298 250	350 000
Total offentlig finansiering	51 750	298 250	350 000

Stöd

Finansiering	2024	2025	Totalt
Egna regionala utvecklingsmedel RUM/ERP	51 750	298 250	350 000

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av faktiska kostnader:	50,00 %
Stödandel av stödgrundande finansiering:	50,00 %
Stödandel av total finansiering:	50,00 %
Andel annan offentlig finansiering:	50,00 %
Andel privat finansiering:	0,00 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter

Sista datum för slutrapport

2026-03-31

Allmänna villkor för stöd

Se bilaga RUM

Särskilda villkor

Inga särskilda villkor för detta projekt.

Beslutets giltighet

Beslut i detta ärende har fattats av verksamhetschef Nils Enwald, efter föredragning av handläggare Anna-Karin Lönnebo. Beslutet är godkänt i Region Västerbottens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrift.

Beslutet skickas enbart via e-post till: **malin.lundqvist@vasterbottensteatern.se** med kopia till: **challa.gustavsson@vasterbottensteatern.se** och **ylva.ohlund@vasterbottensteatern.se**

Vid frågor kontakta:

Handläggare Anna-Karin Lönnebo

Telefon: 070-217 57 32, E-post: anna-karin.lonnebo@regionvasterbotten.se